

5265. 1ste Beh. af Lovf., hvorefter Regj. bemynd. t. at medd. den „danste Landmandsø.“ forstk. Beg. 5266

Medlem har uden Tvivl glempt, at ifølge Kancelliplakat af 1ste Juni 1837 tilkommer ogsaa dette Privilegium, om man vil kalde det saad, Nationalbanken i Kjøbenhavn, og det er sikkert, at det tilkommer alle de Kreditforeninger, der ere oprettede efter 1850. Hvad den tredje Begunstigelse angaar, da vil jeg sige, at jeg egentlig talte mere anser den for at være en Forpligtelse. Den hele Begunstigelse, der er Spørgsmaal om, er, om man overhovedet vil tillade Banken at kunne gjøre noget Saadant, men det hele er et efter min Formening meget betydelig stort Spørgsmaals-tegn ved den Del af Bankens Virksomhed, som ikke ligger for her, nemlig dens Verel- og Bankierforretninger, thi det er aabenbart imod denne, at der her omhandlede saakaldte Begunstigelse under Nr. 3ier rettet, forsaavidt Banken nemlig skal udjøndre en Del af sin almindelige Formue for at tjene som forlobs og fortrinlig Sikkerhed for Hypothekobligationer. Naar det derfor ikke havde passet i Lovforslagets Redaktion, at opføre dette som en Begunstigelse, saa kunde det med ligesaa stor Foie have været anført som en Forpligtelse, og ærede Medlemmer ville ogsaa se, at den samme Tanke kommer igjen i § 2, hvor der er Tale om Forpligtelserne for Banken. Det næste Punkt er, at Banken skal kunne aflutte Laan til en højere Rente end 4 pCt. Det undrer mig, at man har gjort nogen Grindring derved, thi dels vil man jo ikke kunne benægte, at det dog maasse er en af de kunstigste Ting i vor Lovgivning, at der overhovedet gjøres Bankfeligheder i den Henseende, men det er aldeles utvivlsomt, at der her aldeles ikke er Spørgsmaal om Andet, end hvad allerede Loven af 20de Juni 1850 indrømmede alle Kreditforeninger og Laanekasser, som i Genhold til denne Lov bleve oprettede, og det er mig ikke bekjendt, at der nogensinde ved senere Leiligheder, hvor der har været Spørgsmaal om disse Foreninger, har været Tale om enten at begrænse eller overhovedet at negte denne Begunstigelse, om man vil kalde

den saaledes. Hvad nu endelig den sidste Bestemmelse angaar, da er det ikke den fjerneste Tvivl om, at den er en Begunstigelse lige overfor Samfundet og lige overfor Dmsætningen — og ikke for Banken —, men jeg har for mit Vedkommende grebet denne Tanke med Begjerlighed, fordi jeg tror, at Enhver, som overhovedet har haft med Laaneomsætninger at gjøre, overhovedet har levet i Forhold, hvor saadanne ere komne i Betragtning, har maattet erkjende, at, om det end for Debitorernes Vedkommende maasse kan have sine Fordele, at være stiftede for kun at faae deres Laan opsagte til bestemte Tider, saa er det givet, at de mere end een Gang ved at sammenhøbe alle mulige Dmsætninger og Pengekrav, til aldeles bestemte Dage har vist sig, at der er stabt ikke saa ganske saa Bankfeligheder for Dmsætningens nogenlunde lette og velvillige Afhjælpning. — Disse ere, mine Herrer! de Begunstigelser, der er Spørgsmaal om, og jeg tager ikke i Betænkning at sige, at jeg, ligesom det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille), kun betragter dem som legale Betingelser for overhovedet at kunne sætte Institutter som dette i Værk, og hvor Begunstigelserne alene bestaa i, at man skal have en legal Berettigelse til at gjøre det, der i og for sig maasse ellers turde siges at være naturlige Rettigheder i Kontraktforhold. — Siden jeg gaar over til § 2 tør jeg maasse et Dieblit dvæle ved nogle Uttringer, som det samme ærede Medlem fremsatte i Anledning af de Bemærkninger, hvormed Lovforslaget er ledt, idet han mente, at der findes Uttringer deri, der skulde synes at vidne om Mangel paa Anerkjendelse lige overfor de alt bestaaende Bankinstitutter og navnlig lige overfor Nationalbanken i Retning af, at de ikke skulde have gjort for Landbostanden, hvad de efter deres hele Oprindelse og deres Gyne burde have gjort. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Ret i, at man kan sige, at der ligger noget Saadant i disse Bemærkninger. Jeg skal for mit Vedkommende udtale, at det er saare